

30 REGGELT, SÖTÉTSÉG

MÁGIA ÉS OKKULTIZMUS EGYIPTOMBAN

Gizeh közelében, a hullámozó sivatagban három hatalmas piramis emelkedik, három király sírja: Kheopszé, Khephrené és Mükherinoszé. A piramisok lábánál kuporog a szfinx, karmait a halottak városa fölé nyújtja, az ott fölhalmozott mágikus titkokat őrizve. A szfinx számtalan évszázadon át az egyiptomi mágia őrzője volt. Egyesek szerint, hogy „a szfinx hallgatásra kényszerít”, csak az általa keltett félelem miatt volt.

Az egyiptomi mágia mégis a túlvilágra összpontosult. Az idők folyamán ez a mágia mélyreható tudománnyá vált, melynek célja az volt, hogy a halottak számára a másvilágon kellemes életet teremtsen. Az egyiptomiak hite szerint nyugaton terül el a halottak világa, ahol a napisten minden este eltűnik, úgy beszéltek az eltávozottakról, mint a „nyugatiakról”. Hitték azt is, hogy a halottak madár képében az égbe szállnak, ahol mennyei csónakján Ré, a napisten várja, s Csillaggá változtatja őket, hogy együtt utazzanak végig a mennybolton.

A halottak kultusza elért egy pontra, ahol összefonódott az Ozirisz-mítossszal. Ozirisz Izsiz isteni fivére és férje, az emberiség megmentésére érkezett. Születésekor hang halatszott: kihirdette, hogy az Úr világra jött. A sátáni, bosszúszomjas Széth azonban egy ládába zárta, melyet a tengerhez vitt, a Nílus taniszi torkolatához. Izsiz a test keresésére indult, s végül a szíriai Búblosz város közelében megtalálta a koporsót egy tamariszkuszfaban, mely körülölelte azt. Visszavitte Egyiptomba, de ekkor Széth feldarabolta a testet, s darabjait széjjelszórta. A bánkódó Izsiz másodszor is hozzálátott, hogy fáradságos munkával fölkutassa férje szétszórta darabjait. Eltemette a részeket ott, ahol találta őket, vagy – mások szerint – mindezeket a helyeken egy szobrot ásott el, mintha az maga a test lett volna, hogy Oziriszt e vidéken is tiszteljék. E változat szerint Neftisz, Thot és fia, Hórusz segítségével összerakta a tagokat. Szárnyaival legyezte a testet, és mágikus tudománya segítségével Oziriszt föltámadt, hogy ettől fogva a halottak királyaként uralkodjon.

Izsizról csak annyit, hogy a Szent Szűz sok vonását tőle kölcsönözte: „a szeplőtelen”: „mater domina”, és ez az elnevezés tovább élt a „Madonna” formájában.

Ozirisz hatalmat gyakorolt az elhunytak lelke felett, bírói széke előtt meg kellett lenniük a halottaknak, hogy szívüket a becsületesség mérlegén megméressék. Az ítélet szerint örök életet nyertek, vagy megbüntették őket. Akiket Ozirisz elmarasztalt, éhségre és szomjúságra ítéltettek, sötétben és magányosan kellett feküdniük a sírban, melyből talán sohasem térhettek vissza a napvilágra; vagy odalökték őket az undorító ítéletvégrehajtóknak, melyek krokodilusok és vízilovak alakjában vártak, hogy darabokra szaggassák őket. A jók és becsületesek azonban elnyerték jutalmukat.

Míg a Ba nevű lélek a túlvilágba távozik, a Ka a múmiával marad. A Ka titokzatos élet-erő, a lélek finom hasonmása, mely az élet mágikus tükröződését éli tovább a sírban, az elhunyt sírbeli javai vagy e tárgyak másai között.

Az egyiptomiak olyan feltétlenül bíztak a mágia hatalmában, a kimondott szó erejében, a mágikus jelek ellenállhatatlanságában és egyéb rituálékban, hogy remélték, nemcsak a démonokat, de még az isteneket is akarathoz hajlíthatják. A papok papiusztokercseket róttak tele mágikus szövegekkel, melyek képessé tették az elhunytat arra, hogy a lenti világban ellenáljon bírójának. A HALOTTAK KÖNYVE pontosan elmondja, hogy az árnyékvilágba utazás során mivel találkozik a lélek, s az elhunyt hogyan képviselheti saját érdekeit. A vizsgáztatók kérdéseire adandó válaszokat szóról szóra leírták, s ezek tudása elegendő volt a kedvező ítélet elnyeréséhez.

A halott szájának „nyitva” kellett lennie, mielőtt Oziriszhez utazott volna, hogy a papok utasításainak megfelelően védekezni és válaszolni tudjon.

Bármit, amit az ember magáénak mond, a mágia szerint hozzátartozik. Levágott haja és körme lényéhez kötődik; a tárgyak melyekkel kapcsolatban volt, megtöltődnek személyiségével; s a neve éppen annyira az ő része, mint testének egy tagja. Befolyást gyakorolnak rá olyan tárgyak is, melyekkel nincs kapcsolata; a képmás a legszorosabb kötelékben áll azzal, akit ábrázol.

Az egyén mágikus ereje átáramlik arc- vagy alakmásba. Jól ismert a primitív népek vonakodása, ha fényképezik őket; attól félnek, hogy önmaguk részeit idegenek kezére bízzák.

J.G. Frazer elemzi azokat a gondolati alapokat, melyeken ezek a mágikus hiedelmek felépülnek. Két fajtájuk van: „Először: a hasonló hasonlót hoz létre, vagyis a következmény hasonlít az okára; másodszor: a dolgok, melyek egyszer kapcsolatban álltak egymással, továbbra is hatnak egymásra a távolból, még akkor is, ha a fizikai kapcsolat megszűnt közöttük. „A Frazer által a hasonlóság törvényének nevezett első alapelv gyakorlása során a mágus a kívánt eredményt a hatás utánzásával akarja elérni. A második, vagyis az átvitel törvények alkalmazásakor pedig a mágus azt teszi a személyhez tartozó tárggyal, amit magával a személyvel kíván cselekedni.

Ha áldozata távol van és semmilyen tulajdona nem áll rendelkezésére, akkor a személy neve az egyetlen dolog, mellyel a mágus dolgozhat. Ezért veszélyes nagyon a név, melyet féltve kell őrizni. Számtalan ember hitt és hisz ma is a név mágikus hatalmában. E hiedelem különösen erős volt az egyiptomiak között: születéskor mindenki két nevet kapott, egy valódi és egy jó nevet, vagyis egy nagyobb és egy kisebbet. Csak a kisebb név volt közismert, a nagyobb a Kához tartozott, és ez testesítette meg az egyén minden mágikus hatalmát.

Az egyiptomiak mágikus szövegeiben nemcsak a névnek, hanem minden kimondott szónak természetfölötti hatása volt. Semmi nem jött a világra, míg nevét ki nem ejtették. Míg az értelem fogalmát nem alkotott egy dologról, ez nem létezhetett a külső világban.” A szó – mondják a hieroglifák – temet minden dolgot: mindent, amit szeretünk és gyűlölünk, a lét egészét. Semmi sem LÉTEZIK, mielőtt világosan ki nem mondjuk.”

witch/szűz mária

Irodalom: Kurt Seligmann Mágia és okkultizmus az európai gondolkodásban

IFJÚ KÉPZŐMŰVÉSEK, FIGYELEM!

Akik részt kívánnak venni a Középszintű Művészeti Vetélkedőjén, azok április 15-éig juttassák el rajzaikat, festményeiket, szobraikat, fotóikat, vizuális kísérleteiket – legfontosabb személyi adataik (név, születési év, iskola) és az alkotásokra vonatkozó adatok feltüntetésével a következő címre: Városi Múzeum, Tito marsall u. 43. 21220 Bečej.

A postai küldeményre írjátok rá: KMV. A legjobb alkotásokból kiállítás nyílik a vetélkedő alatt, a legtehetségesebb diákok pedig jutalomban részesülnek.

MŰFORDÍTÓK, FIGYELEM!

Lassan legépelhetitek műfordításaitokat, melyeknek terjedelme nem haladhatja meg a hat ritkán gépelt oldalt (egy ritkán gépelt oldal 30 sorból áll), versek esetében a 200 sort. Akik szeretnének részt venni a KMV műfordítói vetélkedőjén, azok március 31-éig szerkesztőségünk címére küldjék el műfordításait.

Képes Ifjúság szerkesztősége, KMV műfordítói vetélkedő, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišić u. 1.

A legjobb műfordítások szerzőit díjazzuk.

ELŐFIZETÉSI SZELVÉNY

Szeretnék előfizetni a Képes Ifjúságra:
a) egy évre 342 dinár
b) fél évre 171 dinár

Kérjük a kedves előfizetőnket, karikázza be a kívánt változatot, s vágja ki a szelvényt. A következő címre küldje: Forum, Lapterjesztő Osztály, Vojvode Mišić u. 1. 21000 Novi Sad. A fenti összeget az első küldemény átvételekor kell kifizetni.

NÉV .....

CÍM .....